

מסע צילום במונגוליה הכולל את פסטיבל הנאדאם הססגוני

12 ימים 11 לילות - בין התאריכים 8.7.19 – 19.7.19

מטיילים יקרים,

מוגשת לכם בזאת חוברת מלאה ומקיפה למסע הצילום במונגוליה ובה מידע ועצות שימושיות לקראת הטיול. חוברת זו היא פרי ניסיון מאמץ רב שתכליתה ריכוז כל המידע החשוב אודות הטיול, זאת מתוך ידיעה והבנה כי מסע כזה באופן טבעי מעורר לא מעט שאלות ואולי אף חששות טבעיים. חלק מהדברים המובאים לעיל מייצג שאלות אשר אנו שבים ונשאלים לפני כל טיול וחלקם בבחינת מידע אשר מצאנו כנדרש על מנת למנוע אי הבנות במהלך הטיול עצמו. באם אתם מוצאים שלאחר קריאת מדריך זה עדיין יש לכם שאלות אנו נשמח לעמוד לרשותכם בכל עניין ולענות לכל שאלה.

****המסמך כתוב בלשון זכר מטעמי נוחות אך פונה לשני המינים.**

חשוב לנו להדגיש כי זה **מסע צילום** ולפיכך ילווה ב-2 מדריכי צילום מקצועיים (גלעד בן שץ ועמרי אילת). מסע זה יתמקד בשלושה אספקטים המיוחדים למונגוליה: תרבות הנוודים, טבע פראי מגוון: נופים ובעלי החיים ועולם הבודדהים.

זהו מסע ייחודי כיוון שבחרנו לקיים אותו בתקופת פסטיבל הנאדאם – החג הלאומי במונגוליה המביא עמו מראות אותנטיים ייחודיים לתקופה זו ואתו הזדמנויות צילום נדירות.

לכל אורך המסע תינתן הדרכה צמודה, עזרה וטיפים בכל הנוגע לעולם הצילום. אנחנו נעשה כל מאמץ שתחזרו הביתה עם תמונות מעולות!

מי אנחנו?

מסגרת – הנו בית לצילום השוכן בלב עמק יזרעאל במושב כפר יהושע באתר תחנת רכבת העמק הישנה. בית הספר הוקם ע"י עמרי אילת וגלעד בן שץ – בוגרי אקדמיות לצילום, אוהבים וחיים צילום.

אנו גאים לבשר כי מסע צילום מתקיים בשיתוף מלא עם חברת "אסיה טיולים" בראשות רון אורן. מאז שנת 2000 קבע רון את מגוריו באולאן באטאר, בירת מונגוליה, ומשם מפעיל טיולי הרפתקה ותרבות בדגש על מונגוליה. הניסיון העשיר של רון בהפעלת טיולים מורכבים מאפשרים לרון ולנו לתכנן ולהפעיל טיול אשר שם בראש סולם החשיבות את בטיחותו של המטייל, אך גם את היכולת לפגוש, לחקור, ולהתנסות באופן בלתי אמצעי במה שמייחד את מונגוליה, תוך שימוש בשירותים הנוחים והטובים בנמצא.

אנו מזמינים אתכם להצטרף אלינו אל טיול הצילום הטוב במונגוליה, טיול אשר תוכנן בקפידה על ידינו, כדי לשלב את איכויות הצילום הנלמדות ב'**מסגרת**' ביחד עם הידע והניסיון עתיר השנים של רון.

מונגוליה- ארץ רחוקה ולא רק במרחקה הגאוגרפי אלא גם בתרבותה והווייתה. מסע זה ייקח אותנו דרך דרכי העפר של מונגוליה ונפגי בראשית לפגוש את הנוודים החיים עדיין מגידול צאן ומקנה כפי שעשו אבות אבותיהם עוד טרם איחד ג'ינגיס חאן את שבטי הנוודים לכדי אומה אחת, האומה המונגולית, אשר הקימה לימים את האימפריה היבשתית הגדולה ביותר שידע העולם עד ימינו אנו. נבלה עם הנוודים ונלמד מקרוב על אורחות חייהם ועל מסורותיהם ונשקע אל תוך הנופים המיוחדים של הארץ שאין בה בניינים וכל מה שמפר את הדממה אלו קולות הפעיה של עדרי הצאן והמקנה. נבקר במנזרים וננסה ללמוד, ולו מעט, מיסודות הבודהיזם המונגולי הנשען ברובו על הבודהיזם הטיבטי. כל אלו ייצרו מארג של מראות, חוויות, ומפגשים בלתי אמצעיים אשר ניתן לחוות אותם בעוצמה כזו במעט מאד מקומות בעולם.

פירוט מסלול הטיול:

יום 1. 8.7.19 - נפגש בנתב"ג, נעלה על הטיסה הארוכה מזרחה ובסופה ננחת למחרת באולאן באטאר.

יום 2. 9.7.19 הגעה לאולאן באטאר (ב,צ,ע)

ננחת באולאן באטאר, בירתה של מונגוליה. עם ההגעה לשדה נפגוש במדריך המקומי שילווה אותנו בהמשך הטיול ועמו ניסע אל מרכז העיר. בשעות הבוקר נבקר במנזר גאנדאן, המנזר הגדול במדינה והמרכז הרוחני שלה. כאן ניצב בגאון פסל הג'נאראיסאג, עשוי נחושת, מצופה זהב, ונישא לגובה של 22 מטר. הפסל הובא ממונגוליה הפנימית (אשר בסין) כמנחה לאלים בתחינה ששייבו את מאור עיניו של המלך אשר מלך במונגוליה בעת ההיא. אם יתמזל מזלנו נגיע בזמן לטקס הפוג'ה במהלכו ספק מתפללים, ספק ממלמלים מתוך שינה הנזירים תפילות בטיבטית בליווי כלי מוזיקה מסורתיים. לאחר ארוחת הצהריים נצא לכמה שעות של שיטוט בשוק השחור. שמו של השוק אינו מעיד בהכרח על היותו מקום חליפין לסחורות גנובות (על אף שגם זה קרוב לוודאי מתקיים בו) אלא כי בתקופה הקומוניסטית נהגו למכור בו מוצרים קפיטליסטיים מובהקים כגון מכנסי ג'ינס, תקליטים של להקת חיפושיות הקצב ואף, רחמנא לצלן, מסטיקים. נשוב לארוחת ערב ולאחריה נצלול היישר למלון ולמיטות לשנת לילה טובה אחרי הטיסה הארוכה.

****דגש בצילום:** צילומי רחוב, פורטרטים, יצירת קשר עם המצולם, מחשבה על סיפור בתמונה.

יום 3. 10.7.19 נוודים עתיקים וערים עתיקות (ב,צ,ע)

היום נצא למסע בזמן-מהלך 800 שנה אחורה. נגיע לאתר אשר יוחד לשימור חיי הנוודים במונגוליה. כאן נלמד על הדרך בה מגדלים המונגולים את עדריהם, על אורחות חייהם, ועל המסורות המיוחדות להם. נבקר בגר של משפחת נוודים ונעצור לשיחה עימם. לאחר ארוחת הצהריים נמשיך בנסיעתנו מערבה ופנינו אל ח'אר בוח באלגאס. ההיסטוריה של עיר זו מתחילה אי שם סביב שנת 1000 לספירה בתקופת האימפריה הח'יטאנית. עיר זו הייתה חלק משרשרת ערי מצודה אשר תפקידן היה לשמור על גבולות האימפריה (שליבה היה במנצ'וריה דהיום) הן כלפי פנים, אל מול העמים והשבטים הכבושים, והן כלפי אויב מבחוץ. נבקר באתר, נלמד על ההיסטוריה של המקום ואם יתמזל מזלנו נבקר במוזיאון הקטן שליד האתר בו מוצגים ממצאים אשר נתגלו בחפירות במקום. בשעות אחר הצהריים נגיע אל אגם אוגי. כאן נצא לטיול רגלי לאורך גדות האגם המקסים, בו משפחות נוודים רבות נוטות את אוהליהן בתקופת הקיץ כדי לרעות את עדריהן לחופי האגם הפורים. לינה במחנה גרים.

****דגש בצילום:** פורטרטים, נופים ועלי חיים, בחירת עדשה נכונה לצילום.

יום 4. 11.7.19 פסטיבל הנאדאם (ב,צ,ע)

נעזוב את גדות האגם וניסע אל הכפר צנחר בו מתקיים היום פסטיבל הנוודים-הנאדאם. היום יזרמו לפה עשרות רבות של נוודים החיים בסביבה, כולם במיטב בגדיהם המסורתיים לחגוג ביחד את החג-היום הגדול ביותר בלוח השנה המונגולי. כאן יתחרו המקומיים בהיאבקות בסגנון מסורתי, ייערכו מירוצי סוסים ובעיקר, תהיה המולה השמורה ליריד מקומי. נבלה עם המקומיים את היום ובשעות אחר הצהריים המאוחרות נצא בנסיעה של עוד כשעה ומחצה דרומה אל המעינות החמים של צנחר. כאן נשתכשך בבריכות המים החמים הבוקעים מן האדמה בטמפרטורה של כ-80 מעלות. לינה במחנה גְרִים.

**דגש בצילום: צילום דוקומנטי, סיפור מצולם, פורטרטים, צילום בתנועה.

יום 5. 12.7.19 עם הנוודים באפרי המרעה (ב,צ,ע)

את היום כולו נבלה עם משפחת נוודים. נצא עימם לרעות את עדריהם, נצטרף אליהם לחליבה בסגנון הישן והטוב, נפיק את מאכלי החלב המסורתיים ונזכה להתנסות מקרוב באורח חייהם. מיותר לציין שזו תהיה הזדמנות נדירה לתעד באופן בלתי אמצעי את בני המשפחה בעודם עוסקים בשלל מלאכות מסורתיות. נאכל עימם ארוחת צהריים מסורתית ולעת ערב, אחרי יום עמוס עבודה, נשוב אל מחנה הגְרִים שלנו ליהנות מעוד ערב בבריכות המים החמים של צנחר.

**דגש בצילום: פורטרטים: יצירת סטודיו בשטח בדגש על תאורת פלאש.

יום 6. 13.7.19 גן העדן של מגדלי הסוסים (ב,צ,ע)

הנסיעה היום תיקח אותנו דרך חבל הארץ אשר המקומיים מכנים "גן העדן של מגדלי הסוסים" על שום יופיו, פלגי המים הצלולים שלו ושפע שטחי המרעה אשר מזמנים אליהם משפחות רבות של נוודים הרועים פה את עדריהם. בשעות הבוקר המאוחרות נגיע אל קניון געשי מרהיב ונצא להליכה בת כשעה מעל לקניון. בסופה של ההליכה נרד אל הבריכה אשר נוצרה בתחתיתו של המפל האדום אשר גובהו כ-27 מטר. משם נמשיך בנסיעה אל תצפית מרהיבה על עמק נהר האורחון. נהר האורחון הינו הארוך בנהרות מונגוליה והוא מסיים את מסעו בן 1220 הקילומטרים עת הוא נשפך לנהר הסלנג אשר בתורו נשפך לימת בייקל בסיביר. נלון את הלילה במחנה גרים.

**דגש בצילום: צילום טבע ונוף, פילטרים לצילום: ND / Polarizer

יום 7. 14.7.19 מנזר בלב ההר (ב,צ,ע)

ניסע במעלה עמק האורחון-אתר מורשת עולמי של אונסק"ו. לקראת צהריים נגיע אל המקום ממנו נצא להליכה בת כשלוש וחצי שעות (מתוכן השעה הראשונה כוללת טיפוס במעלה ההר) אל מנזר טובחון. את המנזר הקים הזאנבאזאר, ממייסדי הבודהיזם המונגולי, אשר עד היום נחשב בעיני המונגולים לאחד ממעצבי התרבות המונגולית. כאן הסתתר המנהיג הדתי מפני אימת קיסר שושלת צ'ינג הסינית אשר ביקש לאוסרו מתוך חשש שיעורר מהומות ברחבי האימפריה אשר שלטה בעת זו גם על מונגוליה עצמה. לאחר ביקור במנזר המקסים, הבנוי צריפי עץ ומערות התבודדות, נשוב ונרד מההר ונמשיך בנסיעה לאורך עמק נהר האורחון אל העיר חארחורין-בשוליה נלון במחנה גרים.

**דגש בצילום: פורטרטים מזדמנים, טבע ובעלי חיים, צילום בחללים סגורים.

יום 8. 15.7.19 הבירה העתיקה (ב,צ,ע)

בין חומות העיר קאראקורום, בירת האימפריה המונגולית של המאה ה-13, נחרץ גורלן של ממלכות וערי בירה, חוקקו חוקים והומלכו מלכים. אמנם מעט מאד שרד מאותה עיר אדירה אך אנו נבלה את חלקו הראשון של היום בביקור באתרים השונים של העיר: בין היתר במנזר ארדן-זו הפעיל, במוזיאון המצוי בתחומי העיר העתיקה המוקדש בעיקר לתשמישי קדושה בודהיסטיים, במוזיאון החדש-הנבנה בסיוע יפני ובו מונצחת ההיסטוריה העשירה של העיר ובמונומנט הנבנה לרגל חגיגות 800 להכתרתו של צ'ינגיס ח'אן למלך העליון של שבטי הנוודים. לאחר ארוחת הצהריים נצא את חארחורין מרחק שעה נסיעה אל דיונת החול אלסין טאסארחאי המציינת את שוליו הצפוניים של מדבר הגובי העצום. כאן נפגוש גם בגמל הבאקטרי, אותה בהמת משא דו-דבשתית המזוהה עם אורחות הגמלים האדירות שחצו את דרך המשי ההיסטורית. לעת ערב נצעד לראשה של הדיונה לתצפית על השקיעה מעבר להר החולות העצום. לינה במחנה ג'רים בשוליה של הדיונה.

**דגש בצילום: פורטרטים, טבע ובעלי חיים, צילומי שקיעה.

יום 9. 16.7.19 הדיונה הגדולה (ב,צ,ע)

נשכים מוקדם כדי לראות את הזריחה על הדיונה ואת האור משחק בקימוריה. בשעות הבוקר המאוחרות נצא בנסיעה אל אולאן באטאר אליה נגיע בשעות אחר הצהריים. נבקר בכיכר המרכזית הקרויה על שמו של סוּחבאטאר, ממנה יגי המהפיכה הקומוניסטית של מונגוליה, נמשיך למוזיאון ההיסטוריה הלאומית ולאחר ארוחת הערב נהנה ממופע פולקלור המציג אמנויות ייחודיות למונגוליה. לינה במלון 4-כוכבים באולאן באטאר.

**דגש בצילום: צילומי זריחה, צילום בתנאי תאורה קשים ללא פלאש – עבודה עם ISO גבוה.

יום 10. 17.7.19 אולאן באטאר בעיניים מקומיות (ב,צ,ע)

היום נצטרף לצלם מקומי החי, מצלם ומתעד את אולאן באטאר. הצלם ייקח אותנו לראות את העיר שלו ודרך עיניו נזכה להצצה על העיר באופן שמעטים זוכים לראות. נבקר בלוקיישנים מיוחדים-חלקם בלב העיר וחלקם הרחק מהמולת הרחוב, חלקם יראו לנו את העיר במיטב הדרה ואחרים את הצדדים הפחות זוהרים של העיר הזו שמחד-מתפתחת בקצב מהיר, ומאידך, עדיין מהווה בית לאוכלוסיה עצומה של אנשים החיים הרחק מעבר לקו העוני. לינה באולאן באטאר.

דגש בצילום: צילום אורבאני/דוקומנטרי.

יום 11. 18.7.19 פארק הסלעים (ב,צ,ע)

היום ניסע אל הפארק הלאומי טרלז'. אתר טבע מרשים זה, הנמצא מרחק נסיעה לא רחוק מאולאן באטאר היווה בעבר את מגרש המשחקים הפרטי של בכירי המפלגה הקומוניסטית. לכאן הביאו את בני משפחותיהם לנפוש ולכאן הביאו את אורחיהם הבכירים-ראשי המדינות של הגוש המזרחי. עם קריסת המשטר הקומוניסטי הפך הפארק למקום נופש לרבים מתושבי העיר אשר באים לכאן לברוח מהמולת העיר. הפארק מאופיין בתצורות סלע מרהיבות ובנהר טרלז' החוצה אותו. נבלה את היום בטיולים רגליים בפארק ובפינות נסתרות לצילומי נוף מרהיבים. בשעות הערב נשוב אל אולאן באטאר בה אחרי התארגנות במלון נצא לארוחת פרידה ובסופה נעפיל לראש גבעת זאיסאן לתצפית על העיר בלילה.

דגש בצילום: צילום טבע בדגש עם נופים. שימוש בפילטרים ND / Polarizer

יום 12. 19.7.19 חזרה הביתה (ב)

השכם בבוקר נצא אל שדה התעופה על שם צ'ינגיז חאן ממנו נצא בטיסה הבינ"ל שתביא אותנו חזרה הביתה.

*לתשומת לבכם: שינויים בתכנית עלולים להתרחש כתוצאה משינויים בלוח זמני הטיסות.

ממליצים על מסע הצילום שלנו:

ליאורה טפלא: 050-5257197 / lioragt@gmail.com

ביולי 2018 השתתפתי במסע צילום למונגוליה שאורגן על ידי מסגרת - גלעד בן שץ, ועומרי אילת, 2 הצלמים המופלאים והאנשים המקסימים שליוו את המסע. ראשית, היעד - אין מילים שיצליחו לתאר טיול בתוך מרחבים בלתי נתפסים של שמים כחולים עם עננים נפלאים, ירוק משגע מנוקד בעדרים לבנים, שחורים, חומים ואפורים של סוסים, כבשים ויפקים. גרים (האוהלים של המונגולים) מפוזרים לאורך הדרכים ומפגשים עם אנשים מרתקים תוך טעימה מתרבותם ואורח חייהם. העין לא שבעה. המסע תוכנן בצורה מדוקדקת על ידי מונגולין וויז והותאם בגמישות לתנאי מזג האוויר ול"גחמותינו" כצלמים - עצירות לא מתוכננות, השתהות מעבר לתוכנית המקורית וכו'. המדריכה המקומית, היתה פשוט קסם של אדם. שילוב מנצח של מקצועיות, אנושיות, איכפתיות, לבביות, חוש הומור, דאגה לקבוצה ולכל פרט ברמה האישית. בחירה מצויינת!! גולת הכותרת היו צמד הצלמים גלעד ועומרי. בחומר הפרסום לטיול הם הבטיחו שנחזור עם צילומים טובים - ואכן, הם יצאו מגדרם כדי שכך יקרה!! החל מצידו שהביאו איתם מהארץ, חצובות לרוב, מטריית צילום, פילטרים מיוחדים פלשים ומה לא. בשטח הם הדריכו אותנו, ביחידים, בזוגות, בדקו מה קורה, ליוו, הנחו, הקימו "סטודיו" הכל כדי שהצילומים יהיו לשביעות רצוננו ואף לימדו אותנו וקדמו כל אחד מאיתנו. מעבר לכך, היחס והדאגה האישית להם זכינו מהם היו יוצאי דופן באיכפתיות ובחום ולראיה - בן זוגי ואני יוצאים איתם בפברואר הקרוב לוייטנאם. ממליצה בחום לצאת עם מסגרת למונגוליה.

רונית רשוק: 052-8804910 / Rnronit@gmail.com

כשיוצאים עם "מסגרת-מקום של צילום" זה הרבה יותר מסתם טיול צילום... זו הפקה! רק עמרי אילת וגלעד בן שץ יכולים לצאת עם 20 ק"ג ציוד נלווה לסשנים בשטח וליהנות לכל רגע. מסגרת - מקום של צילום - המקום והאנשים הנכונים לטיול צילום!!!

משה גזית: 050-3201907 / gazit_m@kanfit.com

טיול מהחלומות. ארץ ענקית עם אנשים מדהימים. תרבות מיוחדת. מרחביי אין קץ של שלוה, צילומים ללא הרף. קבוצת צלמים נהדרת ולמידה מהצמד גלעד ועמרי. בהחלט חוויה שנעים להיזכר בה ולהתגעגע אליה. להתראות בויאטנם.

גאולה עשת: 055-8836307 / geulaeshet@gmail.com

מונגוליה-ארץ המרחבים האין סופיים, האנשים הפשוטים והחמים, הילדים הנפלאים, הנופים והשלוה האדירה. על כל אלה תוסיפו את צמד מדריכי הצילום - גלעד ועמרי, שעושים ה-כ-ל כדי שנצא עם ידע נוסף בצילום - ותקבלו את הטיול המושלם!!! תודה ענקית, נמשיך ללמוד ולחוות בויאטנם.

דפנה גיל: 052-3799238 / daphna.gil.1@gmail.com

היה נפלא! טיול מרתק לתרבות לא מוכרת והמון זמן לפלרטט עם המצלמה. למדתי המון. תודה עמרי וגלעד.

לוח טיסות:

ישראל – מונגוליה

תאריך הטיסה	עיר מוצא	יעד	שעת המראה	שעת נחיתה
8.7.19	תל אביב	מוסקבה		
8.7.19	מוסקבה	אולאן באטאר		

מונגוליה - ישראל

תאריך הטיסה	עיר מוצא	יעד	שעת המראה	שעת נחיתה
19.7.19	אולאן באטאר	מוסקבה		
19.7.19	מוסקבה	תל אביב		

**מועד הטיול עשוי להשתנות במעט בהתאם לזמינות הכרטיסים במעמד ההזמנה.

כמה עולה הטיול ומה כלול?

מחיר הטיול: \$4890 לאדם בחדר זוגי (תוספת לחדר יחיד \$447)

המחיר כולל:

- טיסות בינלאומיות (הלוך/חזור דרך מוסקבה)
- 2 מדרכי צילום מקצועיים
- 3 לילות במלון 4 כוכבים באולאן באטאר
- 7 לילות במחנות גרים (מחנה תיירות)
- ארוחות כמצוין בתוכנית (בסיס פנסיון מלא)
- רכב ממוזג
- בקבוקי מים לאורך כל הטיול
- מדריך מקומי דובר אנגלית
- דמי כניסה לאתרים שונים
- העברות כנדרש בתכנית

המחיר אינו כולל:

- ביטוח נסיעות הכולל פינוי וחילוץ אווירי
- אשרת כניסה - ויזה למונגוליה (אין צורך לנושאי דרכון ישראלי)
- עלויות הכרוכות במטען עודף
- תשר לנותני שירות מקומיים
- הוצאות בעלות אופי אישי לרבות תקשורת, מזון ושתייה מעבר למסופק במסגרת הטיול, כביסה וכיו"ב
- כל מה שאינו מצוין בפירוט בתכנית הטיול ככלול, או תחת סעיף 'המחיר כולל'.

חשוב לדעת:

- דרכון ואשרות: יש להצטייד בדרכון התקף לשישה חודשים לפחות, ממועד היציאה לטיול. הוצאת/הארכת דרכון הינה באחריות המטייל בלבד. בכל מקרה של ביטול או שינוי הטיול הנובעים מבעיות באשרות הכניסה או ממדיניות הממשלות של הארצות המטוילות – אין החברה אחראית לנזק ולהוצאות הכרוכים בכך.
- טיסות: במקרה של שינוי בלוח הטיסות על ידי חברת התעופה המבצעת יתכנו שינויים במסלול הטיול, באורך הטיול ובמחיר הטיול. תוספת במחיר הטיול בגין השינויים תחול על המטייל והחברה לא תהיה אחראית לכך.
- שינוי במחירים: במקרה של עליה במחירי הטיסות או שינוי של שערי החליפין בארצות הטיול לעומת הדולר שמורה לחברה הזכות לעדכן את מחיר הטיול בהתאם גם אם בוצע תשלום חלקי או מלא ע"י המטייל.
- בריאות: החברה לא תהיה אחראית על מצבו הרפואי של המטייל, על המטייל לוודא כי הוא כשיר לצאת לטיול ומצבו הרפואי מאפשר זאת. במקרה של בעיה רפואית על המטייל לידע את החברה לפני מועד הטיול ולדאוג לאישורים רפואיים מתאימים.

מדריך למטייל במונגוליה

- **על מונגוליה-מי שמטייל במונגוליה**, מיד יחוש שמדובר בשתי ישויות נפרדות תחת דגל אחד. האחת, תחנת הכניסה והיציאה ממונגוליה הינה אולאן באטאר, בירת המדינה. העיר נמצאת בתנופת פיתוח אדירה המושפעת מ"הבהלה לזהב" הנובעת ממצאת מרבצי מינרלים אדירים ברחבי המדינה כולה. יחד עם זה, התשתיות בעיר מבוססות על בניה מתקופת השלטון הקומוניסטי, והזנחה המאפיינת את מדינות הגוש הסובייטי לשעבר נראית בכל פינה. פקקי התנועה בעיר בלתי נסבלים, הרחובות לא נקיים במיוחד, אבל לעיר יש קסם משלה, מין עירוב בלתי נתפס בין ישן לחדש, בין מזרח למערב, בין פיגור לקידמה. מאידך, נסיעה קצרה מהעיר כמו תביא את המטייל למסע אחורה בזמן, מהלך 800 שנה עת צ'ינגיז ח'אן איחד את שבטי הערבות לכדי אימפריה אדירה. הנוודים חיים את חייהם על פי המסורות העתיקות (אך עם אופנוע וטלוויזיה) ואת ערבות מונגוליה מנקדות עיירות מרוטות בצדי הדרכים (אשר מרוטות לא פחות), כל זה על רקע תרבות עתיקה שחיה ונושמת.

- **על הטיול-הטיול במונגוליה** שונה מהותית מטיולים ביעדים אחרים בעולם. מדריך טיולים ותיק אמר פעם שלהבדיל מכל יעד אחר בעולם, בו המטייל עובר מאתר לאתר ומלקט את הפרטים לכדי תמונה, הרי שהטיול במונגוליה הינו תנועה אינסופית בתוך התמונה הגדולה. אין טעם לשאול "כמה זמן נוסעים", כי אין לזה משמעות. בעוד ביעדים אחרים הנסיעה משמשת כאמצעי מעבר בין אתר אחד למשנהו, הרי שכאן הנסיעה (או ההליכה, או הרכיבה) היא הטיול עצמו. האתרים והיעדים הם רק "תירוץ" לתנועה הבלתי נגמרת הזו. למי שמחפש מפלים, הרי שמפלי הניאגרה יספקו מענה הולם יותר. מי שמחפש קניונים, כנראה שהגרנד קניון יותר אטרקטיבי, ומי שמחפש הרים, כנראה ימצא את רכס ההימליה כמרשים יותר. אך למי שמחפש את השילוב הכה ייחודי של החיים הפשוטים של נוודי מונגוליה בתוך טבע ונופים טהורים, של מרבדי פרחים ועדרי סוסים המכסים את האופק והכל בארץ שבה כמות המבקרים השנתית עומדת על מספר העוברים ביום בשדה התעופה ניוארק, אין ספק שמונגוליה היא היעד בשבילו. הטיול במונגוליה, בשל היותו מושפע ממזג האוויר, כמו גם מגורמים שונים בשטח, הינו טיול גמיש. בהחלט ייתכנו שינויים במסלול בשל מגוון רחב של אירועים בלתי צפויים. המדריכים שלנו, ביחד עם הנהגים בשטח, ועם צוות המשרד יעשו כל דבר כדי להבטיח את הנאתכם מן הטיול, אך תוך התחשבות בגורמים השונים ובבטיחות המטיילים מעל לכל. יש להצטייד בכמות בלתי מוגבלת של סבלנות וסובלנות – בלעדיהם עלולות להיגרם אי הבנות מביכות אל מול התושבים המקומיים שכלל לא יבינו במה מדובר וההפסד יהיה רק של המטייל. מדריך הטיול הוא הסמכות הבלעדית לטיפול בכל בעיה או תקלה בשטח. המקומות כולם מעניינים, אך אם נתוודע למקומות או אירועים מעניינים תוך כדי הטיול ובמידה ויתאפשר, נעשה את השינויים הנדרשים בתכנית הטיול כדי לא להחמיצם.

- **למי מתאים הטיול?** התנאים במונגוליה לא מתאימים לכל אחד. האוכל המונגולי שונה מהותית מהאוכל אליו אנו רגילים במערב, תנאי הלינה שונים ופשוטים מהותית מהתנאים ביעדים אחרים בעולם ובאסיה בפרט, הנסיעות ארוכות, ותודעת השירות המונגולית היא לא בדיוק נס ודגל למצוינות. הטיול מאד מתאים למי שסקרן, למי שניחן ברוב סבלנות, הרבה חוש הומור, ומוכן לקבל את העובדה שהדברים בחלק זה של העולם פשוט קורים אחרת. לשעון המונגולי זמנים משלו (חבר מונגולי פעם סיפר שהמונגולים מחלקים את הזמן לשלוש יחידות- לפני הצהריים, אחרי הצהריים ומחר). בראש המטרות שלנו כחברה עומדת המטרה לאפשר את הביקור במונגוליה לאנשים מגילאים שונים ועם תחומי עניין שונים. לצורך כך אנו מפתחים מזה שנים אמצעים אשר יאפשרו לנו לדלג על המשוכות הנובעות מהתנאים האובייקטיביים המאפיינים את הטיול במונגוליה. פיתחנו מסלולים אשר מאפשרים את הנוחות המרבית בנמצא, עשינו ואנו עושים מאמצים לשפר את התפריטים, אנו מנסים למצוא את מקומות הלינה הטובים בנמצא, וככלל, מנסים לייצר סביבה למטייל בה הוא ירגיש בטוח ובנוח. הטיול אם כך יתאים למי שמבין שאנו עושים את הטוב בשבילו, אך גם מקבל את הנסיבות, ומבין את הפשרות שבין המאמצים שלנו, לבין התנאים האובייקטיביים.

- **האם הטיול במונגוליה קשה?** כן, הטיול במונגוליה הינו תובעני, התשתיות רעועות והשירותים לוקים בחסר. יחד עם זה, חלק ניכר מהטיולים שלנו מציעים את רמת הנוחות המרבית הקיימת, תוך שימוש בתשתיות הטובות ביותר בנמצא. באם יש לכם ספקות באם תיהנו מהטיול, מהתנאים המוצעים בו, מרמת השירותים (לרבות תנאי הלינה), המסעדות, ובמהלך הנסיעות הארוכות, אנו מזמינים אתכם להתייעץ אתנו ולבדוק האם הטיול יתאים לציפיותיכם. קשה לנו לתת המלצות כלליות, שכן בין מטיילינו היו וישנם עוללים בני שנתיים, כמו גם מטיילים בני למעלה מ-80. יש לנו מטיילים בעלי כושר גופני מצוין, ואחרים עם כושר גופני קצת פחות מפותח. כאלו שמעדיפים לשבת ברכב ולנסות מרחקים ואזורים נרחבים, וכאלו שמעדיפים ללכת או לרכב, רק להיות מחוץ לרכב. באם יש בכם את הסבלנות והסקרנות ואתם בעלי כושר סביר, כמעט כל אחד מהטיולים שלנו יתאימו לכם, ללא הבדל גיל ומין. אם כבר טיילתם למדינות מתפתחות בעולם, ככל הנראה תדעו פחות או יותר למה לצפות. אנו שבים ומדגישים שנשמח להידרש לכל תהייה, שאלה או דאגה טרם מועד יציאת הטיול. אנו משתדלים לתאם ציפיות ולהעביר את כל המידע לפני הגעתכם למונגוליה מתוך אמונה שידע על הארץ ותשתיותיה הינו המענה הנכון לחששות ולחלילה אכזבות במהלך הטיול.

- **מתי כדאי לבקר במונגוליה?** ככלל, העונה המומלצת היא החל מסוף האביב (סוף מאי), ועד אמצע הסתיו (תחילת/אמצע אוקטובר). בסוף מאי ובמהלך יוני ייהנו המטיילים הן מלבוב מרהיב של מרבדי הפרחים, והן מתקופת נדידת הנוודים ממרעי האביב אל מרעי הקיץ. בספטמבר ייהנו המטיילים משלכת מרהיבה ביערות מונגוליה, ומנדידת הנוודים ממרעי הקיץ אל מרעי הסתיו. גם בעונת החורף, בה הטמפרטורות מגיעות לסביבות ה-30- מעלות, יש למונגוליה מה להציע. בשיא החורף מתקיימים במונגוליה פסטיבלים מעניינים, כגון חגיגות ראש השנה המונגולית, פסטיבל העיט הזהוב, ופסטיבל הקרח באגם חופסגול. הטיול בעונה זו הוא בתנאי קור קיצוניים, אך התמורה שווה את המאמץ.

- **מה יהיה מזג האוויר?** מונגוליה הינה המדינה הרחוקה ביותר בעולם מן הים, ולכן מזג האוויר היבשתי שלה קשה לחיזוי. מצד שני ריחוקה מן הים מבטיח שבכל ימות השנה ייהנו המטיילים ממזג אוויר יבש בו כמעט ולא מזיעים. בחודשי הקיץ ייהנו המטיילים מטמפרטורות נוחות במהלך היום וערבים קרירים מעט, אך בהחלט נעימים. חודשי הקיץ הם גם החודשים הגשומים. יש לזכור שמונגוליה נהנית מכמות משקעים נמוכה יחסית, ולכן גם ימים גשומים הם ימים שניתן לטייל בהם, ולרוב מדובר בפרקי גשם קצרים, ולאחריהם שמיים כחולים ומזמינים. בשל מזג האקלים היבשתי, בהחלט ניתן לצפות ל-3-4 עונות ביום אחד, בו יכול להיות חם במהלך היום, גשם אחר הצהריים, וערב קריר. לכן אנו ממליצים להתלבש ב"שיטת הבצל", עם בגדים קצרים מתחת, ומעליהם בגדים יותר חמים, ואף מעיל קל בהישג יד. מעיל גשם, ומומלץ גם מכנסי גשם, ראוי להם שיהיו גם הם בהישג יד.

- **איפה ישנים?**

באולאן באטאר, בירת המדינה, ישנים במלונות ברמת 4 כוכבים פשוטים. המלונות הללו נמצאים במיקומים מצוינים בלב העיר. הם מציעים חדרים פשוטים, פרקטיים, ומהווים את התמורה הטובה ביותר למחיר. בשל "בהלת הזהב" נבנים בעיר מלונות חדשים, חלקם של רשתות בין לאומיות, אך המחירים שלהם נכון להיום הופכים אותם ללא כדאיים. במידה ואיכות המלונות באולאן באטאר הינה קריטית בעבורכם, אנא ציינו זאת במפורש, וניקח את זה בחשבון בעת תכנון המסלול שלכם.

מחוץ לעיר, קיימות שתי אפשרויות לינה. האחת היא לינה במחנה גרים (Ger Camp). הגר הוא אהל הלבד המסורתי בו חיים הנוודים. מחנה הגרים הוא מקבץ של אהלים כאלו המשמשים לצורך הלנת מטיילים. בכל מחנה שכזה יהיו מספר אהלים, חדר אוכל מרכזי (לרוב בגר גדול), ומבנה שירותים ומקלחות, שכן אין מקלחות ושירותים צמודים ב"חדר". את מקום ה"חדר" ממלא הגר המסורתי. בגר כזה יכולות להיות 2,3,4 או אף יותר מיטות, אך בכל הטיולים שלנו, למעט אם נתבקשנו אחרת, ילונו שני אנשים בלבד בגר, ומי שביקש

(ושילם) על תוספת חדר יחיד, ילון כך גם במחנה הגרים. ה"חדר" בסיסי ביותר, ויש בו מיטות כאמור, שולחן, לרוב גם כוסות ותרמוס של מים חמים, כמה כסאות ותו לא. את הגר מחממים בתנור המוזן לרוב בעצים, כך שבלילה התנור כבה ובלילות קרים יהיה קר בגר. מבני השירותים והמקלחות הינם בסיסיים, אך לרוב מוקפדים בניקיונם. אספקת המים החמים, כמו גם אספקת החשמל, תלויה בתשתיות. ככל שמחנה הגרים קרוב יותר למקום יישוב התשתיות יציבות יותר ואספקת שני צרכים חשובים אלו יציבה יותר. ככל שמתרחקים ממקום יישוב, תשתיות אלו יהיו רעועות יותר. מניסיוננו, אנו יכולים להגיד שברובם של הלילות יהיה חשמל (לפחות בחלק משמעותי של שעות החשיכה), ויהיו מים חמים (לפחות בחלק משעות היום). מאידך, אנחנו יכולים לציין די בבטחה שלפחות בלילה אחד בכל טיול לא יהיו מים חמים ולא יהיה חשמל (אם כי לא תמיד באותו הלילה). זוכרים את הצורך בסבלנות וחוש הומור?

אפשרות לינה נוספת היא באוהלי שדה. בתלוי בסוג ואופי הטיול, וקרבתו (או ריחוקו) מאזורי התיירות, ייתכן ונאלץ ללון חלק מהלילות באוהלי שדה. אנו משקיעים בתחום זה הן מאמצים, והן משאבים כדי לשפר את איכות הלינה בלילות כאלו. יש לנו ציוד קמפינג משובח, וציוד המאפשר אכילת ארוחות בנוחות. בדרך כלל טיול כזה יצריך מספר אנשי צוות שמתלווים לטיול ודואגים למנהלות הדרושות לטיול. אנו נספק את האהלים, המזרונים, וכל הציוד הדרוש למעט שקי שינה אותם תצטרכו להביא מהבית. אנא שימו לב שבמהלך ימי הנסיעה הארוכים לא יהיו מבני שירותים בנמצא. המשמעות היא שאת עשיית הצרכים במהלך היום תאלצו לעשות בשטח, ללא התנאים אליהם רגילים בני המערב. מרחבי מונגוליה יציעו מגוון רחב של קפלי קרקע, גבעות ויערות אשר יהוו מקום מסתור נוח ונעים למטרה זו.

- **איך אנו בוחרים את מקומות הלינה?** בחירת מחנות הגרים עימם אנו עובדים הינו תהליך מורכב וסבוך, לתוכו נכנסים מספר רב של שיקולים החל ממיקום מחנה הגרים (סמוך ככל הניתן לאתרי עניין), דרך איכות המתקנים שבו (איכות הגרים, איכות המקלחות והשירותים וגו'), איכות האוכל ושירותי המשרד (היכולת להזמין ולהבטיח מקומות במחנה גרים המרוחק לעיתים מאות קילומטרים מאולאן באטאר). חשוב לא פחות-ההיסטוריה של מערכת היחסים שלנו עם מחנה גרים כזה או אחר. כבר קרה שהגיעו מטיילים שלנו למחנה גרים כזה או אחר ומסתבר שנעשתה הזמנה כפולה (overbooking), כך שכמות המטיילים שהזמינו מקום לאותו הלילה הייתה יותר גדולה מכמות המיטות או הגרים שמחנה הגרים יכול לספק. לכן מאד חשובה לנו איכות שירותי המשרד של מחנה הגרים (אשר לרוב ממוקם באולאן באטאר). עוד יותר חשוב במקרה כזה ההיסטוריה של היחסים שלנו עם מחנה גרים כזה או אחר, מה שייתן לנו את היתרון במקרה של הזמנה כפולה. בנוגע לאיכות השירותים במחנה הגרים- ברור לנו תמיד שהבחירה מבוססת על הפשרה בין המרכיבים השונים, שכן כלל הוא כי מחנה עם גרים מצוינים, המקלחות בו לא מן המעולות, מחנה עם מקלחות מצוינות האוכל בו הוא בינוני וכן הלאה וכן הלאה. לכן הבחירה היא תמיד שקלול של כל המרכיבים. יקרה לא אחת שתעברו ליד מחנה גרים שנראה כולו חדש ונוצץ, ותישנו באחד שתחושו שהוא מעט פחות טוב. אנו מבקשים להבטיח לכם שבדקנו את כלל האפשרויות, שכן כל שנה אנו יוצאים לשטח לבחון מה חדש, מה נשתנה והאם יש בחירות מוצלחות יותר. אם בחרנו במחנה גרים כזה או אחר, זה נעשה על פי השיקולים המפורטים לעיל ובטוחנו שזו הבחירה הראויה.

- **איפה ומה אוכלים?** אולאן באטאר, כיאה לבירה מתפתחת, מציעה שפע של מסעדות בסגנונות וטעמים שונים. אנו משתמשים רק במסעדות הטובות בעיר המציעות אוכל מצוין, ולא פחות חשוב, בטוח. מחוץ לעיר אנו נאכל לרוב את ארוחות הבוקר והערב במחנה הגרים שבו נלון. את ארוחות הצהריים אנו משתדלים לאכול במחנות גרים לאורך הדרך, ובאם זה לא מתאפשר, אנו מארגנים ארוחת צהריים קלה על בסיס מוצרים שאנו נושאים ברכיבים, בשילוב מנות הנלקחות מהמחנה בו לנו. למי שמצפה לטיול גסטרונומי צפויה אכזבה, אך למי שמצפה לאוכל פשוט, שכל תפקידו לספק מספיק אנרגיה לעוד יום של טיול, מובטח מענה מוצלח לצרכיו. באותו עניין, חשוב לציין שבישול של מזון במחנה הגרים לרוב לא יתקבל בברכה על ידי צוות המחנה, בעיקר בשל היעדר תשתיות המתאימות לבישול עצמי.

- **האם ניתן לשתות את המים?** במהלך הטיול אנו נספק בקבוקי מים מינרליים או לחילופין, מים מטוהרים. אנו ממליצים להימנע משתיית מי ברז באולאן באטאר, בשל גיל ומצב הצנרת בעיר. בשטח אנו ממליצים להימנע משתיית מים מנהרות, אגמים או מקורות מים אחרים. לעיתים קרובות העדרים רועים בקרבת המים, ומטילים גלליהם אל תוך המים או בקרבתם.

- **האם אני יכול לאכול מן האוכל המקומי?** האוכל המונגולי באורח מסורתי מבוסס בעיקר על מאכלי בשר למיניהם בחורף, ומאכלי חלב בקיץ. רבים מן המאכלים מבושלים ומוגשים עם אורז, אטריות, או בצקים שונים. הבשר מבושל היטב, ומרבית מוצרי החלב עוברים פסטור בתהליך ההכנה, אך אם יש לכם ספקות אנא התייעצו עם המדריך. המזון המונגולי הינו לעיתים שומני מאד, ולמרות שירקות שורש הינם מקובלים למדי, תמצאו מעט מאד ירקות טריים כגון עגבניות, מלפפונים ודומיהם. קלקול הקיבה הנפוץ ביותר הינה עצירות קשה, ולא דווקא שלשול, אם כי גם זה ייתכן. אם אתם צורכים באופן קבוע מוצרים עתירי סיבים, אנו ממליצים להביא תוספי מזון.

- **מי המדריכים?** עונת הטיולים הקצרה במונגוליה אינה מאפשרת להפוך את הדרכת הטיולים למקצוע. אי לכך, המדריכים כולם הם אנשים צעירים, רובם סטודנטים, אשר עובדים כמדריכי טיולים 3-4 שנים, ועם סיום תקופת הלימודים פונים לחפש מקצוע יותר יציב. מדי שנה בשנה אנו עורכים אצלנו בחברה תקופה הכשרה ממושכת, בה אנו מנסים להטמיע באותם הצעירים את העקרונות והכישורים הדרושים לשם הובלת טיול כה מאתגר כטיול במונגוליה, להרביץ בהם תורה ככל הניתן, ולשפר את יכולות השפה שלהם. יתרון מובהק אותו מביאים המדריכים מהבית היא הכנסת האורחים המדהימה האופיינית למונגולים, הדאגה הכמו-אימהית למטיילים והרצון לממש את הציפיות של כל אחד מהמטיילים.

- **באילו רכבים נוסעים?**

ברובם המכריע של הטיול אנו משתמשים ברכבים מסוג מיצובישי דליקה. מדובר בוואן יפני, עם הנעה על כל הגלגלים (4X4), בעל יכולות עבירות סבירות ביותר ומאובזר בכל החידושים הדרושים- מזגן, מערכת שמע חדישה וגו'. אנו בודקים את כלי הרכב לפני כל טיול, לוודא שכל המערכות מתוחזקות ומתפקדות כראוי, אך יש לקחת בחשבון שתקלות בכלי הרכב הללו בהחלט אפשריות. חלק ניכר מהתקלות הנהגים יודעים לפתור בשטח. לעיתים, כאשר לא ניתן לפתור תקלה אשר הינה קריטית להמשך הטיול, או להנאת המטיילים בטיול, אנו נדאג להחליף רכב כזה. משך ההחלפה עלול להימשך מכמה שעות ועד 48 שעות. על פי ניסיונו, מעולם לא קרה שטיול נעצר או התעכב בשל בעיה ברכב (אם כי גם אפשרות כזו יש לקחת בחשבון). בחלק מן הטיולים, בעיקר אלו אשר נוסעים למקומות מרוחקים במיוחד או לאזורים בהם נדרשת עבירות מיוחדת, ייתכן ונשלח רכבים מסוג UAZ. רכב רוסי, ספרטני, פשוט, ואמין, בעל יכולות עבירות מופלאות. ברכב אין מזגן, המושבים קשים, אך הרכב הזה אמין באופן מיוחד (וגם קל לטיפול באופן מיוחד) ויביא אתכם בבטחה לכל פינה של מונגוליה.

- **מי הם הנהגים?** הנהגים, שהינם גם בעלי הרכבים בהם תיסעו, הם חבורה מופלאה של מכונאים, נוטים, ונהגים בחסד עליון, אשר להם ניסיון רב בהובלת מטיילים לאורכה ולרוחבה של מונגוליה. הנהגים אינם דוברי אנגלית, אך רובם ככולם בעלי אינטואיציה חזקה לצרכי המטיילים, ויעשו כל שביכולתם כדי להעצים את החוויה. למרות היעדר השפה, יש להם יכולות תקשורת מפותחות והם בהחלט יידעו לעצור כשצריך, אם זה לצרכי שירותים, צילום או סתם למתיחת רגליים ושירירים. הנהגים מהווים חלק בלתי נפרד מן הצוות ומן החבורה המטיילת כולה. חלקם של הנהגים עובדים אתנו זה למעלה מ-10 שנים, למרות שבתקופות השיא אנו נאלצים גם להביא נהגים "מבחוץ". בראש כל קבוצת נהגים יעמוד נהג ותיק ומנוסה אשר מכיר את המסלול על בוריו, ואשר תפקידו בין השאר להעביר את רוח החברה, ואת תודעת השירות שלה לנהגים ה"חיצוניים".

- **הדרכים של מונגוליה** - מונגוליה הינה מדינה ששטחה 1.65 מיליון ק"מ רבועים. בשנת 2000, היו במדינה רק שני כבישי אספלט, אחד בן כ-300 ק"מ אל הגבול הרוסי, ואחד בן 370 ק"מ אל חארחורין, בירת האימפריה המונגולית של המאה ה-13 הנמצאת מערבית לאולאן באטאר. מצב הכבישים הללו היה רעוע במיוחד, והם היו לא יותר מקצת אספלט שהחזיק ביחד את החורים בכביש. בשנים האחרונות בשל תנופת הפיתוח, נעשים מאמצים אדירים לשפר ולהרחיב את תשתית הכבישים. מאידך גיסא, בשל תנאי האקלים הקשים של מונגוליה, ובשל סיבות של תחזוקה לקויה גם כבישים חדשים אחרי מספר שנים מועט הופכים למרוטים למדי. מעבר לאותם כבישי אספלט, מונגוליה היא ערב רב של דרכי עפר הנמתחות מאופק לאופק. תנאי הדרכים הללו משתנה בהתאם לתוואי השטח אותו הן חוצות. באזורים מרובי סלעים, הנסיעה תהיה מגומגמת ומקפצת, בעוד באזורי המדבר הנסיעה תהיה כעל אוטוסטרדה מתוחזקת היטב במדינות המערב בשל האופי המישורי של האזור. באופן כללי, הנסיעות כוללות טלטלות לא מעטות, אנו ממליצים בחום לסובלים מנסיעות ארוכות להביא עימם תרופות נגד בחילות.

- **זוהי הפעם הראשונה שאני ישן בשטח... למה עליי לצפות?** מטיילים רבים לפני טיול השטח הראשון שלהם חוששים מן התנאים הצפויים להם. היכן ואיך אשטוף את עצמי, איך אלך לשירותים והאם אעמוד באתגר של לינה באהל תחת כיפת השמיים? התשובה אגב לשתי השאלות הראשונות היא שאין מה לחשוש- אין מקלחות ואין שירותים ולכן הכל נעשה בטבע. מטיילים רבים באים למונגוליה לחוויית הקמפינג הראשונה שלהם, מסתגלים לכך בקלות ואף מוצאים בזה 'חוויה משחררת'. המדריך ואנשי הצוות המלווה ינחו אתכם בכל הנוגע לשטיפה ושירותים ויעשו ככל יכולתם להקל עליכם את החוויה כולה.

- **האם זה בטוח לטייל במונגוליה?** כן, מונגוליה מדינה מאד בטוחה. עיר הבירה, כחלק ניכר מערי הבירה בעולם מקבצת אליה כל מיני אנשים, רובם אנשי דרך מהוגנים, אך חלקם פושעים כאלו ואחרים. באזור השוק או אתרי התיירות הצפופים ישנם סיכויים סבירים להיתקל בכייסים. מומלץ בחום להשאיר במלון את חפצי הערך שלכם, ולקחת עמכם רק כסף במטבע מקומי, ובסכום שאתם מוכנים לוותר עליו במקרה הרע. בשעות הערב המאוחרות חבורות של שיכורים עלולות להוות מטרד, ולכן אנו ממליצים להסתובב בחבורות גדולות, או לחילופין, להימנע משיטוט ברחובות העיר בשעות הלילה. מצד שני, מרגע שיצאתם מהעיר תמצאו את מונגוליה כאחד מיעדי הטיול הבטוחים בעולם. המונגולים ידועים בהכנסת האורחים שלהם, ויעשו כל מאמץ לשמור ולהגן על אורחיהם. טיולי הרפתקה מטבעם טומנים בחובם סיכון מסוים. הטיול לאזורים נידחים ומרוחקים כוללים סכנות וסיכונים הכוללים את תנאי מזג האוויר הבלתי צפויים, דרכים, שבילים, מלונות ורכבים שאינם מתוחזקים או מתופעלים כראוי, שבילים שאינם מסומנים וכיוצא בזה גורמים שאין לנו כל שליטה עליהם. תאונות או מחלות עלולות להתרחש באזורים בהם היכולת לחלץ מטייל הינה מוגבלת, ושירותי הרפואה הקרובים עלולים להיות ברמה נמוכה, או לא זמינים כלל. ההשתתפות בטיול הרפתקה מעין זה תיקח את המטייל לאזורים מרוחקים, אשר הינם בעלי יופי מיוחד, תרבויות שונות, ואזורים בהם הטבע ואתרים ארכאולוגיים והיסטוריים שטרם נחקרו. ההנאה וההתרגשות שאנו מחפשים בצאתנו לטיולים כאלו לוקחת אותנו הרחק מהתנאים הבטוחים והנוחים של העולם המאורגן, המפוקח כמקובל במדינות מפותחות. Mongolian Ways שואפת להפוך טיולי הרפתקה שכאלו לבטוחים ככל הניתן בתנאים ובמגבלות הקיימים. כל אנשי הצוות שלנו, ובפרט כל המדריכים, עוברים הכשרה במתן עזרה ראשונה המוכרת ע"י ארגון הצלב האדום הבין לאומי, וכל המדריכים עוברים פרק הכשרה עם דגש משמעותי על נושא הבטיחות והדאגה לפרט. אנו שומרים על קשר קבוע עם חברות וארגונים אשר עיסוקם חילוץ ומתן עזרה ראשונה כגון חברות להשכרת מסוקים או מטוסים קטנים בכדי לאפשר פינוי מהיר ויעיל במקרה של מחלה ו/או תאונה. בטיחות היא עדיפות עליונה במהלך תכנון, הכנה וביצוע של כל טיול, יש לנו תכניות פעולה בכל מקרה של מזג אוויר קיצוני, קלקול ברכב, או כל אירוע בלתי צפוי. צוות המשרד שלנו מורכב מאנשים בעלי ניסיון נרחב בהובלת וליוי קבוצות מטיילים לאזורים מרוחקים. בכל זמן, צוות המשרד יעבוד ביחד עם מדריך הקבוצה לפתור כל בעיה ותקלה בצורה הבטוחה והיעילה ביותר.

- **קניות ומזכרות** - מרבית המוצרים במונגוליה הינם מיובאים, ולכן מחירים גבוה יחסית. למרות זאת, ניתן למצוא במונגוליה מוצרי קשמיר, עבודות יד ייחודיות, ויצירות אמנות במחירים זולים יחסית. החוק המונגולי אוסר ייצוא של עתיקות, והמזוודות נסרקות בשדה התעופה בניסיון למצוא עתיקות כאלו המוברחות באורח בלתי חוקי. כאשר רוכשים כל דבר שעלול להיות בעל ערך היסטורי, יש לבקש מהמוכר לספק לכם תעודה מתאימה וחתומה, המעידה על ההיתר הניתן לאיש/חנות אלו למכור דברי ערך כאלו.
- **מהו הלבוש המקובל במונגוליה?** המונגולים, גם נשים וגם גברים, הם אנשים צנועים למדי, ורוב האנשים מחוץ לעיר הבירה לובשים לבוש צנוע בדרך כלל, למרות שרובם, בעיקר אלו הגרים באזורים יותר מתיירים, כבר רגילים לראות זרים בלבוש יותר חשוף כגון מכנסיים וחולצות קצרות. על אף זאת, אנו ממליצים על מכנסיים אשר מכסות לפחות את קו הברך בכדי להימנע מנעיצת עיניים ומשיכת תשומת לב מיותרת. כדאי להקפיד על כלל זה במיוחד בביקור במנזרים, מקדשים ומקומות המקודשים למקומיים. מכנסיים קצרים מכל סוג שהוא בהחלט יהיו מקובלים במהלך טיולי הליכה. לצורך רחיצה בנהרות ואגמים יש להביא בגד ים. מחוץ לעיר הבירה יהיה קשה למצוא מוצרי היגיינה נשיים, ולכן אנו ממליצים להביא מאלו בכמות מספקת. ככלל החברה המונגולית הינה חברה שוויונית ונשים זוכות ליחס של כבוד, נימוס ואדיבות.
- **האם הטיול מתאים לבני 55 ומעלה?** הגיל הממוצע של המטיילים שלנו עומד על 62! אנו מוצאים רבים מביני מטיילינו הפחות צעירים בגילם בעלי כושר טוב יותר, ומוכנים יותר טוב לטיול הרפתקה ממטיילים צעירים מהם. אם אתם אנשים פעילים, אשר מעורבים בפעילות גופנית כזו או אחרת באופן קבוע, סביר להניח שתוכלו לקחת חלק פעיל במרבית טיולינו. בחלק מטיולינו אנו שמים דגש רב על התרבות המונגולית, ואלו טיולים פחות מאתגרים פיזית. אם אתם או אחד משותפיהם למסע חוששים מפני קשיי הטיול, אתם מוזמנים ליצור אתנו קשר, כך שנעזור לכם לתכנן טיול אשר יתאים לצרכיכם.

מנהלות כלליות:

- חיסונים ותרופות - על המטייל ליצור קשר עם מרפאת טיולים מוסמכת ולדאוג לחיסונים מתאימים.
- יש להביא את התרופות אליהן מורגלים או שאותן צורכים באופן קבוע בכמות שתספיק לכל ימי הטיול שכן לא את כל התרופות ניתן להשיג במונגוליה. בטיסות - יש לקחת את אותן התרופות בתיק היד ולא במזוודה. בנוסף, כדאי להצטייד בפתק מהרופא המטפל, באנגלית, ובו מצוינת כל בעיה ספציפית ורגישות לתרופות מסוימות במידה ורגישויות כאלה קיימות.
- **ביטוח** - על כל מטייל להצטייד בביטוח בריאות וביטוח מטען (הביטוח אינו כלול במחיר הטיול). יש לוודא שהביטוח כולל פינוי בהיטס, פעילות אתגרית, אנו ממליצים בחום (שלא נדע) לוודא שגם כיסוי הטסת גופה יהיה כלול בפוליסה. יש לקרוא בעיון את תנאי הפוליסה (הגבלות בריאות, סוגי פעילות שאינם מכוסים ותקרת הפיצוי למטען). מטיילים עם בעיות בריאות ספציפיות - ידאגו לביטוח רפואי בהתאם.
- **כספים ומטבעות** - המטבע המקומי במונגוליה קרוי טוגרוג. שער החליפין – כ 2000 טוגרוג לדולר אמריקאי אחד (אפריל 2016). מומלץ מאד להצטייד בשטרות חדשים (לאחר שנת 1996) גדולים או קטנים של דולרים. בעבור שטרות בני פחות מ 50 דולר אמריקאים מקבלים שער חליפין נמוך יותר מזה שמתקבל על שטרות בערך של 50 או 100 דולר. נא לוודא שהשטרות חדשים, נקיים ו"מגוהצים". שטרות מרוטים, קרועים, או שכתוב עליהם משהו לא יתקבלו כאן במונגוליה. אין להחליף דולרים בשווקים וברחוב, אלא רק בבתי המלון, בבנקים, או בחנויות החלפת כסף מוסדרות. אפשר להביא כרטיסי אשראי למקרי חרום, אך ניתן להשתמש בהם רק בבתי המלון ובחנויות היוקרתיות ורק באולאן באטאר.
- **הוצאות אישיות** - ככלל, כל הוצאות הטיול, אלא אם מצוין במפורש אחרת, מכוסות במחיר הטיול: כולל ארוחות, לינה, דמי כניסה לאתרים, מופעים וכיו"ב. הוצאות אישיות כגון רכישת מזכרות, רכישת מזון או שתיה מעבר

למסופק, כביסה, הוצאות תקשורת וכדומה יכוסו על ידי המטייל. מניסיונו, סכום של כ- 50 דולר אמריקאים למטייל יספיקו לכיסוי הוצאות אלו, אך אם אתם אוהבים בירה או יין בסוף כל יום, אתם קנייני מזכרות "כבדים" או שאתם סתם רוצים להיות בטוחים שאתם נושאים עמכם מספיק כסף, תוכלו להחליף גם 100 דולר לאדם. מומלץ בחום להחליף את כל הכסף באולאן באטאר לפני היציאה לשטח. תמיד תוכלו להמיר את הכסף חזרה לדולרים אמריקאים בסוף הטיול.

- **תשר (טיפ)-תשר** לנותני השירותים השונים אינו הכרחי, אך בהחלט נהוג. כל נותני השירותים לאורך הטיול מתוגמלים על ידינו בצורה ראויה ונאותה, אך התשר הוא מעין אמירת תודה בעבור שירות נעים ומוצלח. להלן המלצתנו לתשר הנהוג כאן במונגוליה:

- ❖ למדריך: \$10 ליום
- ❖ לנהג (או לכל אחד מהנהגים): \$10 ליום
- ❖ טבח (במידה ונמצא בטיול): \$10 ליום
- ❖ עוזרים למיניהם (עוזרי טבח, אנשי לוגיסטיקה, אנשי סוסים וכיו"ב): \$5 ליום

- **וויזה ודרכון**-נושאי דרכון ישראלי אינם נדרשים לוויזה (אשרת כניסה) למונגוליה לשהות בת עד 30 יום. יחד עם זה, יש לוודא כי הדרכון בתוקף לפחות לפרק זמן של חצי שנה מיום יציאת הטיול ויש להקפיד שישלול לפחות 3 עמודים ריקים. באם אתם נושאים ומטיילים עם דרכון שאינו ישראלי, אנא פנו אלינו לבדיקת הצורך בוויזת תייר למונגוליה.

- **טופס רישום לטיול**-כל מטייל אשר מטייל עמנו יידרש למלא טופס רישום לטיול, אשר יכלול הצהרת בריאות ושחרור מאחריות.

- **טלפונים ותקשורת**-לאורך מרבית מסלולינו יש קליטה סלולרית מפעם לפעם, בעיקר בנקודות מסוימות לאורך ימי הנסיעה, ופחות במחנות הגרים בהם תלוננו. יש לוודא היטב עם חברת הסלולר שלכם בארץ באם קיימת נדידה והסכמים עם חברות התקשורת המונגוליות. מניסיונו, מרבית העסקאות הקשורות בחיגוי מוזל ממונגוליה אינן עובדות, ולכן אנו ממליצים שלא לחתום על עסקאות כאלו. ניתן לרכוש כאן במונגוליה כרטיס SIM, המאפשר קבלת שיחות ללא עלות, מאפשר לשלוח SMS הביתה, ואף מאפשר גלישה באינטרנט (אם כי במהירויות מוגבלות). באזורים המרוחקים ייתכן ולא תהיה קליטה ברשת סלולרית!! רצוי מאד לעדכן את המשפחה והחברים בארץ שהתקשורת תהיה בעייתית, וייתכן שלא תוכלו לעמוד עימם בקשר יומי, ולעיתים אף מספר ימים. הדבר נכון בעיקר לטיולי טרק או טיולי רכיבה, אשר מטבעם מתקיימים באזורים מרוחקים.

- **מזווה וציוד**-המשקל המכסימלי למזווה לנוסע- עד 20 ק"ג בטיסות הבינלאומיות. מותר לכל נוסע לשאת עמו מזווה/ תיק אחד בלבד. מומלץ להצטייד בתיק גמיש, אשר יאפשר העמסה יותר קלה של הציוד ברכב. מומלץ לנעול את התיק במנעול קטן. במידה ונוסע יביא עמו תיק העולה על המשקל המותר, או יותר מתיק אחד, תהיה חברת התעופה רשאית לקנוס אותו בעבור המשקל העודף (overweight) על פי שיקול דעתה ועל פי תנאיה.

תיק לעלייה למטוס: בגודל המקובל על חברת התעופה. המידות הן: 55-35-15 ס"מ במשקל של עד 5 ק"ג. חפצים חדים- מספריים, פצירה, אולר וכמו כן נוזלים שונים (מעל ל-100 סמ"ק) יש לארוז במזווה שנכנסת לבטן המטוס ולא בתיק היד, אחרת יוחרמו בנמל התעופה.

בטיסות הפנימיות במונגוליה, מוגבל המשקל הכולל, כולל תיק היד, לסך של 20 ק"ג.

- **מזון**-במחיר הטיול כלולות ארוחות כמפורט בגוף הצעת הטיול (ניתן לפנות אלינו להבהרות בעניין בכל עת). אין אוכל כשר, כמעט ואין מוצרי חלב. הארוחות מורכבות בעיקר מאורז, ירקות, ובשר. מומלץ להצטייד ולהביא מהבית חטיפי אנרגיה, פירות יבשים, קרקרים, סוכרזית וקפה שחור, וכל מה שלא יכולים בלעדיו. אין להביא ירקות ופירות טריים, נקניק, גבינה וכיו"ב. הללו מוחרמים בשדות התעופה.

- **מי שתייה**-בכל טיולינו אנו מספקים מים בבקבוקים 1.5 ליטר לאדם ליום. במידה ונדרשת כמות נוספת ניתן לרכוש בבקבוקים נוספים בכפרים ובחנותיות הנמצאות לצדי הדרכים בעלות זניחה יחסית.

- **חשמל-זרם** החשמל הינו V220 כזרם החשמל בארץ. לעיתים השקעים שונים מן המצוי בארץ ולכן מומלץ להצטייד במתאם בינלאומי. כאמור בפרק הלינה, לעיתים יהיה במחנה הגרים חשמל, ולעיתים לא. לעיתים החשמל יהיה בכל גר, ולעיתים רק בחדר האוכל. מומלץ בחום להצטייד בכמות מספקת של סוללות לפרק של עד שני לילות ללא טעינה. במידה ויש לכם מטענים המתאימים לזרם של V12, ניתן יהיה להטעין את הציוד האלקטרוני ברכבים.

- **צילום-המונוגולים** ככלל מאד אוהבים לעמוד לפני העדשה וישמחו ללבוש בעבורכם את בגדי החג שלהם. אנא וודאו שאתם מבקשים את רשותו של מושא הצילום לפני שאתם מכוונים את העדשה לכיוונו. תושבי הגרים מאד ישמחו אם תשלחו להם את התמונות שלהם בסוף הטיול. תוכלו לבקש מהם לרשום את שמם וכתובתם על פיסת נייר ולהדביק אותה למעטפה עם חזרתכם לארץ. בעניין זה ראוי לציין שבשווקים המונגולים אינם אוהבים להצטלם ולכן מאד מומלץ להשאיר את המצלמה ברכב לפני הכניסה לשוק.

- **בטחון אישי-אנו** מציעים לנקוט באמצעי הזהירות הבאים:
יש להצטייד בחגורת בטן / רגל לנשיאת הכסף, הדרכון, כרטיס הטיסה והביטוח הרפואי.
מומלץ לצלם שני העתקים של הדרכון, כרטיס הטיסה והביטוח.
את ההעתקים יש לשמור:
 - אצלכם, בנפרד מהמקור.
 - אצל בן משפחה בארץ.
 - ניתן לסרוק ולשלוח לתיבת המייל.

רשימת ציוד מומלצת:

רשימה זו הורכבה על בסיס ניסיונו, ואינה מתיימרת להיות רשימת הציוד השלמה. לכל מטייל צרכים משלו. באם אתם רוצים להתייעץ לגבי כל פרט ציוד כזה או אחר, נשמח לעמוד לרשותכם בכל עניין.

- ✓ תיק או צ'ימדין (אפשרי מזוודה).
- ✓ תיק גב קטן לטיול יום.
- ✓ שקית אטומה למים.
- ✓ חולצות קיצייות וחולצות חמות (רצוי לא גופיות).
- ✓ מכנסיים קצרים וארוכים.
- ✓ לבנים וגרביים.
- ✓ בגדי יציאה בערב- לא הכרחי.
- ✓ מעיל או פליז (קר בלילה).
- ✓ מעיל גשם, מטריה.
- ✓ נעליים נוחות להליכה.
- ✓ סנדלים.
- ✓ כפכפים למקלחת.
- ✓ בגד-ים.
- ✓ כובע צמר (או פליז) וכפפות (רק לרגישים לקור).
- ✓ משקפי שמש.
- ✓ מגבת.
- ✓ משקפי ראייה- מומלץ להצטייד בזוג נוסף.
- ✓ נייר טואלט- שיהיה בתיק כל הזמן. מטליות לחות.
- ✓ כלי רחצה.
- ✓ פנס ראש.

- ✓ משקפת.
- ✓ ציוד עזרה ראשונה אישי: תרופות נגד כאב ראש, שלשולים ועצירות, טיפות עיניים, אגדים, תחבושות אלסטיות, דוחה יתושים, קרם הגנה נגד השמש, כדורים נגד בחילה – לאלו שסובלים בנסיעות. תרופות שצורכים באופן קבוע – רצוי לשמור בתיק העלייה למטוס.
- ✓ עזרה שניה: חוטים, מחטים, סיכות ביטחון.
- ✓ כבלי הטענה (למצלמה ולטלפון הנייד). בנוסף מומלץ כבל שמתחבר למצת הרכב.
- ✓ חגורת בטן / רגל – לשמירה על הכסף, הדרכון, כרטיס הטיסה והביטוח הרפואי.
- ✓ סוכרזית וקפה – למי שחייב את הקפה בכל בוקר!

ציוד צילום מומלץ:

- ❖ מצלמה ומגוון עדשות (דגש על רחב וטלה)
- ❖ מצלמת גיבוי - מומלץ בחום!
- ❖ חצובה קומפקטית שלא שוקלת הרבה.
- ❖ פלאש – למי שיש (לא חובה)
- ❖ סוללות ספייר – חובה!!! (גם למצלמה וגם לפלאש)
- ❖ מס' כרטיסי זיכרון בעלי נפח גדול.
- ❖ מסננים (פילטרים) – למי שיש (לא חובה)
- ❖ משדרים/מקלטים – למי שיש (לא חובה)

מסורות ואתיקה במונגוליה:

מונגוליה הינה מדינה של מסורות עתיקות, חלקן תקפות עוד מימי היאסאג הגדול, ספר החוקים שנכתב ונחתם בימיו של ג'ינגיז ח'אן, אבי האומה המונגולית. מקורן של חלק מהמסורות בצרכים פרקטיים של נוודי הערבות, הנתונים לחסדי שמיים בכל הנוגע למזג האוויר, למבנה הגר, ליחסי המעמדות במשפחה, ולהישענות של כלכלת הנוודים על חיות הבית שלהם. בתקופה מאוחרת יותר נוספו מסורות שנשאבו מן התרבות הסינית, ומאוחר יותר, מן התרבות הרוסית.

בעוד המונגולים מייחסים חשיבות עליונה למסורות אלו, ועד ימינו אנו מקיימים אותן אף הצעירים בני העיר הצובעים שערם בסגול זועק, הרי שהמונגולים הינם עם סבלן וסובלן, ובהחלט יבינו אם מטייל "פספס" בקיום מצווה כזו או אחרת.

ראשית דבר, כלל חשוב לאין שיעור הוא שהכבוד האישי הוא בעל חשיבות מכרעת במונגוליה. כמו בכל מקום בעולם, כבדו את המקומיים, כבדו את מארחיכם, וכבדו עצמכם. זכרו שאתם האורחים, אתם מטיילים ומבקרים בביתו של אדם זר, ובארצו.

הימנעו משיחות בקול רם בשפתכם, ובוודאי עשו כל מאמץ להימנע מלהתלוצץ בשפתכם בנוכחות המקומיים. הם עלולים שלא להבין אתכם, ולחשוב שאתם מתלוצצים על חשבונם.

נסו לקבל באופן שאינו שיפוטי את אורחות חייהם. חייהם שונים משלכם, ומנהגיהם עלולים להיות זרים, משונים ואקזוטיים, אך זו דרכם, ודרכם של אבות אבותיהם. נסו לשאוב וללמוד מהם ועליהם, אך השאירו בבקשה את הביקורת, גם את הביקורת הבונה, בארץ. קבלו את מארחיכם כמות שהם, והם בוודאי ישיבו לכם בחיוך, בהכרת תודה ובאירוח נעים ונדיב.

כאמור, המסורת המונגולית הינה נפתלת ומורכבת, ובה כללים רבים מספור הנוגעים לאופן בה מתקיימת התקשורת בין אנשים שונים. אלו נוגעים לגילם של האנשים, מינם, ומעמדם בחברה. ברשימה שלהלן ריכזנו מספר כללים אשר לטעמנו הינם החשובים ביותר, ואשר מניסיונו, הינם הרלוונטיים ביותר לאורחים לרגע, כלומר, למטיילים:

- בעת פגישה עם מקומי, נהוג לברך אותו בברכת "סאין באין נו?" (ובתרגום חופשי: האם שלומך טוב?) התשובה לשאלה זו היא "סאין" (טוב!) סביר להניח שגם הצד השני ישאל את אותה השאלה, והתשובה צריכה גם היא להיות "סאין" (גם אם זה לא היום הכי מוצלח שלכם).
- תודה במונגוליה היא "באירלה" (נהגה כבאירטלה), עשו שימוש נרחב במילה זו ותזכו להרבה חיוכים.
- הקפידו לקבל ולתת דברים ביד ימין, או בשתי ידיים.
- כאשר אתם מקבלים או מגישים דבר מה בעל ערך טקסי (וודקה, איראג [חלב סוסות מותסס], או בקבוק של טבק הרחה), נהוג לקבל אותו ביד ימין, כאשר יד שמאל תומכת במרפק ימין.
- כאשר מקבלים בקבוק טבק הרחה, פיתחו אותו, קרבו את פיתחו אל אפכם, והריחו מעט. כאשר תשיבו אותו למארח, הקפידו לא לסגור את המכסה עד סופו.
- כאשר אתם לוחצים את ידו של אדם שאך זה מקרוב הכרתם, נהוג לחפות את שרולי החולצה כך שיכסו את הזרוע כולה. אם אתם לובשים חולצה קצרה או גופיה, זה גם בסדר.
- סכין, או כל חפץ חד אחר נהוג להגיש עם הידית או הקצה הקהה פונה אל המקבל.
- אם מוצע לכם דבר מאכל או משקה, קבלו אותו בחיוך ובתודה. הגישו אותו על שפתיכם, ואם אינו מוצא חן בעיניכם, הניחו אותו בצנעה לידכם.
- כשאתם מגישים דבר מה למישהו, אל תזרקו או "תמסרו" לו, אלא הגישו לידיו באופן מכובד.
- הקפידו שלא לשים את רגליכם על הכיסא או השולחן. הפניית כפות רגליכם כלפי אדם אחר נחשב מעשה מאד לא מנומס.
- יש להימנע מהטלת מים, או עשיית צרכים לנהרות או למקורות מים, כמו גם לאש. אלו נחשבים קדושים למונגולים. הימנעו גם מעשיית הצרכים על דרכים, ובפרט לפני רכב.

כללי עשה ואל תעשה בגר מונגולי:

- כאשר מונגולים מתקרבים לגר, הם נוהגים לצעוק "החזיקו את הכלב". על הגר המונגולי שומר לפחות כלב אחד, לעיתים גם יותר. בהתקרבתם לגר וודאו שמארחיכם נמצאים בסביבה, או המתינו להזמנה של המדריך טרם כניסתכם לגר.
- כלבי השמירה של הגר אינם חיות מחמד, הימנעו מליטופם.
- בעת כניסה לגר מונגולי אין צורך לדפוק על הדלת. אם אתם כבר שוהים אצל המשפחה, פשוט פיתחו את הדלת והיכנסו. אם אתם מגיעים למשפחה בפעם הראשונה, פשוט עמדו בחוץ וצעקו "נחו חוריו!" (החזיקו את הכלב). זה יאפשר למשפחה להתארגן ולצאת ולקבל פניכם כראוי.
- הימנעו מדריכה על המפתן בהיכנסכם לגר.
- הימנעו ממעבר בין העמודים התומכים של הגר (אותם העמודים במרכז הגר התומכים את הגג).
- הימנעו מהשענות על העמודים התומכים.
- אתם תוזמנו לשבת על המיטות בגר. זה נהוג ומקובל. המיטות משמשות גם כספות, (אפילו אם מישהו ישן עליהן באותו הרגע).
- הימנעו משריקה בגר או בכל מבנה סגור.
- הימנעו מזריקת אשפה, בעיקר ניירות טואלט, נייר אף, או נייר ספוג בדם אל האש. האש נחשבת קדושה, ואינה מקום לאשפה.

מתנות ותשורות:

רבים ממטיילינו שואלים באם להביא מתנות בעבור ביקורים אצל הנוודים. ראשית דבר, אין בכך משום כורח, בין אם תביאו מתנות ובין אם לא תהיו מוזמנים להתארח בבתי המקומיים. להלן מספר המלצות באם תחליטו להביא מתנות.

אנו ממליצים על מתנות שיעזרו לשבור את הקרח, וליצור דיאלוג בין-תרבותי עם הנוודים. אנא זכרו שהנוודים, ממש כמותכם, היו מעדיפים לייצר דיאלוג ולשמוע מכם על מי אתם, מאיפה אתם, ולמה באתם לבקר אותם.

מתנות שיעזרו לשבור את הקרח עם ילדי המשפחות יהיו בלונים, עפיפונים, חוברות צביעה, עפרונות צבעוניים, ואפילו חוברות בסיסיות ללימוד אנגלית (עדיף חוברות בכתב קירילי). למעשה, כל משחק או חפץ אתו אפשר לקיים פעילות משותפת (בעיקר עם הילדים), יעזור לשבור את הקרח, ולייצר תחילתה של שפה משותפת. אם יש לכם, לילדיכם או לנכדיכם צעצועים שאינם בשימוש אך במצב טוב, אלו יכולים לשנות את עולמו של ילד בגר. למבוגרים שבגר, כדאי לחשוב על מתנות פרקטיות. מצתים, פנסים (בעיקר כאלו שנטענים ללא סוללות), וקרם ידיים זול (ניתן למצוא בחנויות כאן באולאן באטאר) יהוו מתנות נהדרות. עודפי נייר שהצטברו אצלכם כגון עיתונים שקיבלתם בטיסה, יהוו חומר בעירה מצוין להבערת התנור בגר. אנא שימו לב שכאשר אתם נותנים למישהו חפץ שאין לכם עוד שימוש בו (כגון אותם העיתונים), יש לעשות זאת ביתר רגישות, לבל תתקבל התחושה שביתם של מארחיכם הוא פח הזבל לחפצים שאינם צריכים. אנא התייעצו עם המדריך/ה, שיעזרו לכם לתת את אותם הדברים בכל הרגישות הנדרשת. מתנה נוספת שיכולה להיות מאד שימושית, היא משקפי קריאה. בבתי המרקחת ניתן למצוא משקפיים כלליות, אשר יכולות לשנות את החיים של דרי הגרים. כבר חזינו איך חייו של מישהו שלא הצליח לקרוא מזה 10-15 שנה, ואף לא לראות את פני נכדיו, השתנו ללא הכר עם מתנה שכזו. גם משקפי שמש זולים ופשוטים יכולים להוות מתנה ראויה.

המלצה נוספת היא להביא מפה של העולם (אם תמצאו כדור מתנפח לבריכה, שעליו מצוירת מפת העולם, תוכלו אף להשאיר את זה כמתנה לילדים), כדי להראות מאיפה אתם. תמונות של הבית שלכם, של בני המשפחה, ושל דברים הקשורים לחייכם יכולים אף הם להוות פתח לדיאלוג מרתק.

אנו מאחלים לכם טיול מהנה ומוצלח!

נספחים:

תנאי תשלום:

- המקדמות של סך עלויות שירותי קרקע יועברו על ידי הנוסע ב-USD (דולר ארה"ב), אלא אם כן צוין או הוסכם אחרת בכתב, לחשבון של נסיעות של אסיה בע"מ לא יאוחר מ-45 ימים לפני יום השירות הראשון. הצדדים יודיעו זו לזו בכתב על הסכום ועל התאריך של כל העברה בנקאית. הוצאות בנקאות והוצאות דואר ע"ח הלקוח.
- נקבע במפורש כי אי הסדרת תשלומים הנזכרים בסדר ובזמן ישחרר את חברת אסיה מכל מחויבות ללקוחותיה.
- תשלום במקרה של ביטול ייעשה לא יאוחר מ-45 יום ממועד הביטול.
- כדי למנוע כל ספק כל שיטה אחרת של תשלום תהיה תקפה אם הוסכם במפורש על ידי שני הצדדים בכתב.

ביטולים ובקשות לשינויים:

- ביטולים של שירותים מוסכמים על פי הצעה זו תיעשה בכתב בלבד ויהיו תקפים לאחר שהאישור התקבל על ידי הצד השני (להלן: "ביטולים")
- ביטולים אשר יתרחשו 30 יום או יותר לפני יום השירות הראשון לא ידרש פיצוי כלשהו מכל הצדדים.
- פיצוי מוחזר במקרים כאמור להלן:
- ❖ הביטולים אושרו בין 30 ל 15 ימים לפני היום של השירות הראשון יוחזר על ידי 50% של עלות שירות כוללת.
- ❖ הביטולים אושרו בין 15 ו-5 ימים לפני היום של השירות הראשון יוחזר על ידי 30% של עלות שירות כוללת.
- ❖ הביטולים אושרו פחות מ-5 ימים לפני היום של השירות הראשון לא יוחזרו על ידי פיצוי כלשהו.
- ביצוע שינויי השירותים מוסכמים על פי הצעה זו יטופלו על ידי ההליך המתואר לעיל, אלא אם כן הוסכם במפורש אחרת בכתב בין הצדדים.

טופס אישור השתתפות

יש למלא הפרטים ולשלוח חתום למייל misgeret.photoschool@gmail.com

שם פרטי: _____

שם משפחה: _____

כתובת מגורים: _____

טלפון נייד: _____

כתובת Email: _____

מס' דרכון: _____

שם פרטי באנגלית כמופיע בדרכון: _____

שם משפחה באנגלית כמופיע בדרכון: _____

תאריך הוצאת הדרכון: _____

תאריך תוקף הדרכון: _____

אזרחות: _____

אני מאשר/ת בזאת כי קראתי את כל הפרטים המצורפים ואני מעוניין/ת להשתתף בטיוול הצילום.

על החתום: _____